EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 24.11.2020
COM(2020) 756 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om den overordnede gennemførelse af offentlig kontrol i medlemsstaterne (2017-2018) med henblik på at sikre verifikation af overholdelsen af fødevare- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd

{SWD(2020) 283 final}

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. RESUMÉ 1
2. INDLEDNING 2
3. RETSGRUNDLAGET 3
4. REVISION AF MEDLEMSSTATERNES ÅRSRAPPORTER 4
   - 4.1. Modtagelse og revision af medlemsstaternes årsrapporter 4
   - 4.2. Tilrettelæggelse og gennemførelse af offentlig kontrol 5
     - 4.2.1. Operationelle og strategiske mål 5
     - 4.2.2. Planlagt og igangværende offentlig kontrol 6
     - 4.2.3. Specifikke kontrolaktiviteter 6
     - 4.2.4. Ressourcer 7
   - 4.3. Overordnet overholdelse af foder- og fødevarelovgivningen, reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd og reglerne for økologisk landbrug 7
     - 4.3.1. Typer af manglende overholdelse 7
     - 4.3.2. Analyse af manglende overholdelse 8
   - 4.4. Nationale auditsystemer 8
     - 4.4.1. Intern og/eller ekstern audit af offentlig kontrol 8
     - 4.4.2. Audit og inspektion af kontrolorganer 8
   - 4.5. Tiltag for at sikre effektiviteten af de nationale kontrolplaner 9
     - 4.5.1. Tiltag for at sikre overholdelse fra fødevarevirksomhedsoperatørers og andre relevante producenters og virksomhedsejeres side 9
     - 4.5.2. Håndhævelse: tiltag i tilfælde af manglende overholdelse 9
     - 4.5.3. Tiltag for at sikre effektiviteten af offentlige kontroltjenester 10
   - 4.6. Kontrolsystemets samlede præstation i forbindelse med de nationale kontrolplaner 10
   - 4.7. Ændringer af MANCP'en 10
5. KOMMISSIONENS TJENESTEGRENES KONTROLAKTIVITETER I MEDLEMSSTATERNE 11
   - 5.1. Audit 11
     - 5.1.1. Oversigtsrapporter 12
     - 5.1.2. Nogle punkter at fremhæve 13
6. KOMMISSIONENS OPFØLGNING OG HÅNDHÆVELSE 14
   - 6.1. Systematisk opfølgning af anbefalinger 14
   - 6.2. Støtte til medlemsstaterne 15
     - 6.2.1. Netværk 15
     - 6.2.2. Bedre uddannelse — større fødevaresikkerhed (BTSF) 16
   - 6.3. Håndhævelse 17
7. KONKLUSIONER 17

Liste over diagrammer

Diagram 1: antal missioner udført i medlemsstaterne i 2017-2018 12
Diagram 2: antal og type missioner udført pr. emne, 2017-2018 12

1. RESUMÉ

I denne rapport beskrives det overordnede resultat af både de nationale og Kommissionens kontrolaktiviteter udført i 2017 og 2018 for at sikre et højt niveau af sundhedsbeskyttelse og tillid inden for fødevare- og foderlovgivningen, dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler, økologisk landbrug og kvalitetsordninger. Disse områder er yderst vigtige i hverdagen for borgerne i Den Europæiske Union (EU). De er også afgørende for at sikre en smidig handel med fødevarer, dyr og planter, både inden for EU og med lande uden for EU.

Medlemsstaterne er ansvarlige for gennemførelsen af risikobaseret offentlig kontrol, som er beskrevet og planlagt i deres flerårige nationale kontrolplaner (MANCP). Offentlig kontrol har til formål at verificere, at operatører i hele fødevare- og foderkæden overholder gældende lovgivning, og hvor dette ikke er tilfældet, forventes medlemsstaterne at håndhæve nævnte lovgivning og træffe foranstaltninger for at sikre overholdelsen heraf. Via audit verificerer Kommissionen medlemsstaternes gennemførelse af offentlig kontrol og tilhørende håndhævelsesaktiviteter.

De fleste medlemsstater indberettede, at personaleressourcer, økonomiske ressourcer og/eller udstyrsressourcer var de vigtigste områder, der havde indflydelse på gennemførelsen af deres MANCP'er. Mens forbedret dataanalyse, brugen af IT-værktøjer og skrivebordskontrol hjalp med at overvinde disse udfordringer i nogle medlemsstater, indberettede andre, at de ikke fuldt ud kunne gennemføre deres kontrolplaner.

Kommissionen mener, at der skal stilles tilstrækkelige ressourcer til rådighed til inspektioner på stedet. Når det gælder så forskelligartede spørgsmål som svindel med fødevarer[1], kontrol af korrekt mærkning af fødevarer og foder, anvendelse af god hygiejnepraksis ved slagtning og korrekt anvendelse af plantebeskyttelsesmidler, er inspektioner på stedet afgørende.

Kommissionens kontrol med medlemsstaternes gennemførelse af offentlig kontrol i fødevare- og foderkæden giver et klart billede af, hvor godt medlemsstaterne håndterer verifikationen og håndhævelsen af operatørernes overholdelse af fødevare- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesprodukter. Dermed bidrager den betydeligt til den lovgivningsmæssige revisionsproces, der har til formål at sikre, at EU-lovgivningen er formålstjenlig.

På baggrund af Kommissionens kontrol med medlemsstaterne konkluderes det, at medlemsstaterne generelt har de nødvendige kontrolsystemer på plads til at sikre gennemførelsen af EU-kravene. I nogle lande påviste Kommissionens kontrol mangler ved gennemførelsen af offentlig kontrol, hvilket indikerer, at der stadig er plads til forbedringer. Kommissionen fulgte systematisk op på sine anbefalinger til medlemsstaterne og anvendte om nødvendigt andre håndhævelsesværktøjer.

[1] Svindel er en forsætlig handling begået af virksomheder eller enkeltpersoner med det formål at bedrage købere og få en unødig fordel deraf. Sådanne handlinger kan også udgøre en risiko for menneskers, dyrs eller planters sundhed eller for dyrevelfærd eller miljøet. EU Food Fraud Network-hjemmesiderne giver mere baggrundsinformation.

Kommissionen støttede desuden medlemsstater (og lande uden for EU) ved at yde teknisk bistand og uddannelse gennem programmet "Bedre uddannelse — større fødevaresikkerhed" (BTSF) og gennem tekniske møder mellem medlemsstaternes eksperter.

Denne rapport indeholder anbefalinger til yderligere at forbedre de offentlige kontrolsystemer igennem informationsnetværk for embedsfolk, anvendelse af oplysninger fra private garantiordninger og offentliggørelse af resultaterne af offentlig kontrol.

2. INDLEDNING

EU sigter mod at sikre et højt niveau af sundhedsbeskyttelse og tillid inden for fødevare- og fodersikkerhed, dyre- og plantesundhed, dyrevelfærd, økologisk landbrug og kvalitetsordninger. EU-borgere forventer med rette høje standarder på disse områder.

EU har indført en omfattende retlig ramme, der har til formål at sikre sammenhængende kontrol i hele fødevare- og foderkæden — fra jord til bord — og tilstrækkelig overvågning, og samtidig sikre et effektivt indre marked og handel med lande uden for EU.

En af søjlerne i EU's integrerede politik for fødevaresikkerhed "fra jord til bord" er et effektivt offentligt kontrolsystem[2], der skal verificere operatørernes overholdelse af EU-standarder i hele fødevare- og foderkæden.

Kommissionen spiller en vigtig rolle i den samlede kontrolramme på EU-plan[3] og udfører kontroller, herunder audit, i medlemsstaterne.

Medlemsstaterne forelægger Kommissionen en årsrapport om gennemførelsen af offentlig kontrol[4], der derefter aflægger rapport[5] til offentligheden, Europa-Parlamentet og Rådet om den samlede kontrol i medlemsstaterne i lyset af:

- årsrapporterne, som de nationale myndigheder har afgivet om deres kontrolaktiviteter
- resultatet af Kommissionens kontrol foretaget i medlemsstaterne.

Den aktuelle rapport dækker årene 2017 og 2018.

---

[2] "Offentlig kontrol": enhver aktivitet, der udføres af EU-medlemsstatens kompetente myndighed for at verificere overholdelsen af fødevare- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler, og at kravene opfyldes for dyr og varer.

[3] Artikel 116 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på at sikre anvendelsen af fødevare- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler (EUT L 95 af 7.4.2017, s. 1).

[4] Artikel 113, stk. 1, i forordning (EU) 2017/625.

[5] Artikel 114 i forordning (EU) 2017/625.

3. RETSGRUNDLAGET

Den generelle fødevarelovgivning[6] gør lederne i fødevare- og fodervirksomhederne ansvarlige for fødevare- og fodersikkerheden. Specifikke EU-forordninger omhandler kravene til økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter[7] og til kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer (beskyttede oprindelsesbetegnelser, beskyttede geografiske betegnelser og garanterede traditionelle specialiteter)[8].

Medlemsstaterne er forpligtet til at kontrollere, at virksomhedsoperatører overholder den gældende EU-lovgivning. Deres MANCP'er beskriver systemerne til offentlig kontrol til dette formål.

Ændringerne i lovgivningen vedrørende disse krav i henhold til forordningen om offentlig kontrol (OCR) trådte i kraft den 14. december 2019[9]. I OCR beskrives kravene til disse kontrolsystemer, MANCP'en og gennemførelsen af offentlige kontroller[10]. De mest relevante krav, der er indført med den nye OCR i forbindelse med de offentlige kontrolsystemer og MANCP, er, at:

- anvendelsesområdet nu også omfatter offentlig kontrol med animalske biprodukter, plantesundhed, plantebeskyttelsesmidler, økologisk produktion og mærkning af beskyttede oprindelsesbetegnelser, beskyttede geografiske betegnelser og garanterede traditionelle specialiteter
- medlemsstaterne er forpligtet til at udpege et enkelt organ til at koordinere udarbejdelsen af, sikre sammenhængen i, revidere, ajourføre og forelægge årsrapporten om MANCP'en
- MANCP'en skal beskrive sine strategiske mål og risikoklassificeringen af de offentlige kontroller, der er beskrevet deri
- MANCP'en skal offentliggøres med visse begrænsede undtagelser
- relevante oplysninger om tilrettelæggelse og gennemførelse af offentlig kontrol skal gøres tilgængelige for offentligheden for at sikre et højt niveau af gennemsigtighed. Denne forpligtelse kan opfyldes ved offentliggørelse af den årsrapport, som hver medlemsstat har forelagt Kommissionen[11].

---

6 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed (EFT L 31 af 1.2.2002, s. 1).

7 Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2092/91 (EUT L 189 af 20.7.2007, s. 1).

8 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 af 21. november 2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer (EUT L 343 af 14.12.2012, s. 1).

9 Forordning (EU) 2017/625 ophævede Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foder- og fødevarelovgivningen samt reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd overholdes.

10 Artikel 109, 110 og 111 i forordning (EU) 2017/625.

11 Artikel 11 i forordning (EU) 2017/625.

Ifølge OCR skal Kommissionen[12] foretage kontroller, herunder audit, i medlemsstaterne, og medlemsstaterne skal træffe passende opfølgningsforanstaltninger for at rette op på de mangler, der påvises i disse kontroller[13].

4. REVISION AF MEDLEMSSTATERNES ÅRSRAPPORTER

4.1. Modtagelse og revision af medlemsstaternes årsrapporter

Medlemsstaterne fremlagde deres årsrapporter for 2017 og 2018 i henhold til den tidligere forordning om offentlig kontrol, som blev ophævet og erstattet af OCR[14]. Den anbefalede struktur for rapporter, som beskrevet i Kommissionens retningslinjer, der gælder for de år[15], dannede grundlaget for denne vurdering.

Relativt få medlemsstater afleverede deres årsrapporter til Kommissionens tjenestegrene inden for den fastsatte frist. Kun Tjekkiet, Estland, Finland, Letland, Litauen og Slovakiet indsendte deres rapporter for 2017 og 2018 i tide. Nogle lande indsendte deres rapport meget sent — f.eks. modtog Kommissionen den sidste årsrapport for 2017 i april 2019, og i juni 2020 manglede den stadig at modtage én årsrapport for 2018.

Rapporterne varierer også betydeligt med hensyn til fremlæggelsen af data og med hensyn til karakteren af de data, der fremlægges. Det gør analyse og sammenligning af dataene vanskelig og udgør en betydelig udfordring for Kommissionen i forbindelse med udarbejdelsen af denne årsrapport.

Med hensyn til økologisk produktion behandlede Kommissionen bemærkningerne fra Den Europæiske Revisionsret[16] og begyndte i 2018 at sende opfølgningsbreve til medlemsstaterne med anmodning om præciseringer og yderligere oplysninger vedrørende årsrapporterne om økologisk produktion. For rapporteringsåret 2017 blev der sendt et brev til 14 medlemsstater og et EFTA-land (Den Europæiske Frihandelssammenslutning). For rapporteringsåret 2018 var det 24 medlemsstater og et EFTA-land[17].

---

[12] Artikel 116 i forordning (EU) 2017/625.

[13] Artikel 119 i forordning (EU) 2017/625.

[14] artikel 44 i forordning (EF) nr. 882/2004.

[15] Kommissionens beslutning 2008/654/EF af 24. juli 2008 om retningslinjer for medlemsstaterne vedrørende udarbejdelse af årsrapporten om den integrerede, flerårige, nationale kontrolplan i henhold til forordning (EF) nr. 882/2004 (EUT L 214 af 9.8.2008, s. 56).

[16] Se Særberetning nr. 04/2019: Ordningen for kontrol af økologiske produkter er blevet bedre, men der er fortsat nogle udfordringer.

[17] 2017: Belgien, Tjekkiet, Danmark, Tyskland, Estland, Finland, Kroatien, Ungarn, Italien, Litauen, Luxembourg, Polen, Portugal, Sverige og Norge. 2018: Belgien, Bulgarien, Cypern, Tjekkiet, Danmark, Tyskland, Estland, Irland, Grækenland, Spanien, Finland, Frankrig, Kroatien, Ungarn, Italien, Litauen, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Østrig, Polen, Portugal, Rumænien, Slovenien, Sverige og Norge.

Med OCR indføres en standardformular for årsrapporterne, og medlemsstaterne[18] skal også indsende dem elektronisk. I henhold til OCR forlænges fristen for fremsendelse af oplysninger og data (fra 30. juni til 31. august). En elektronisk og ensartet indberetning af resultatet af offentlig kontrol, karakteren af og antallet af tilfælde af manglende overholdelse og de foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at medlemsstaternes MANCP'er fungerer effektivt, vil lette Kommissionens analyse og sammenligning af sådanne data inden for og mellem medlemsstater.

4.2. Tilrettelæggelse og gennemførelse af offentlig kontrol

Medlemsstaterne har etableret offentlige kontrolsystemer, som i vid udstrækning gør det muligt for dem at sikre, at fødevare- og fodervirksomhedsoperatørerne anvender den retlige ramme. Specifikke aspekter af disse systemer fremhæves nedenfor for at illustrere nogle af de udfordringer og initiativer, som medlemsstaterne har fremlagt.

4.2.1. Operationelle og strategiske mål

I deres MANCP'er bør medlemsstaterne definere de strategiske mål for tilrettelæggelsen af offentlig kontrol[19]. Under en tredjedel (Belgien, Cypern, Danmark, Estland, Irland, Finland, Frankrig, Tyskland og Italien) indberettede imidlertid specifikke nøgleresultatindikatorer (KPI'er), der blev anvendt til at vurdere effektiviteten af deres offentlige kontrol. Hvis resultaterne af sådanne KPI'er medtages, vil det give en bedre forståelse af, hvordan hver medlemsstat vil anvende resultatet af kontrollerne til at ændre MANCP'en efter behov.

Andre medlemsstater indberetter mere generelt, hvordan deres kontrol påvirker målene. For eksempel erklærede Nederlandene, at de anvender indikatorer for dyrevelfærd til at definere mål for offentlige kontrolprogrammer. De kompetente nederlandske myndigheder målte også effektiviteten af kontroller via specifikke projekter såsom "Meat Supply Chain Improvement Plan" ("planen for forbedring af forsyningskæden for kød"), "Copper in Pig Feed" ("kobberindhold i svinefoder") og "Compliance Monitor for Red Meat Slaughterhouses and Poultry Slaughterhouses" ("overvågning af overholdelse på slagterier, hvor der fremstilles rødt kød og fjerkræ"). Årsrapporten anførte, at det arbejde, der blev udført i 2017 vedrørende analyser af målgrupper og udviklingen af overvågningsstrategier forud for konsekvensanalyser, gav et større indblik i overholdelse og derfor i effektiviteten af offentlig kontrol.

[18] Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2019/723 af 2. maj 2019 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 for så vidt angår den standardformular, der skal anvendes i de årsrapporter, som medlemsstaterne forelægger (EUT L 124 af 13.5.2019, s. 1), vedtaget i henhold til artikel 113, stk. 2, i forordning (EU) 2017/625.

[19] Artikel 42, stk. 2, litra a), i forordning (EF) nr. 882/2004 og 110, stk. 2, litra a), i forordning (EU) 2017/625.

4.2.2. Planlagt og igangværende offentlig kontrol

I henhold til EU-lovgivningen skal nationale myndigheder planlægge deres offentlige kontrol i henhold til påviste risikobaserede prioriteter[20]. Selv om alle medlemsstater understregede, at de benytter sig af risikobaserede vurderinger til at definere hyppigheden af offentlig kontrol, beskrev de ikke den anvendte metode.

Eksterne overensstemmelsesvurderingsorganer certificerer europæiske fødevare- og foderstofvirksomheder under en række private kvalitetssikringsordninger. Østrig, Belgien, Danmark, Nederlandene og Det Forenede Kongerige indberettede, hvordan de anvender oplysninger fra disse ordninger i deres risikovurderinger. F.eks. holdt Nederlandene møder med ejerne af disse ordninger.

4.2.3. Specifikke kontrolaktiviteter

Udover de planlagte kontrolaktiviteter reagerer medlemsstaterne på nye problemer med specifikke kontrolaktiviteter. Danmark og Ungarn indberettede, at hvor antallet af regelmæssige offentlige kontroller var lavere end foregående år, øgede de antallet af specifikke ad hoc-kontrolaktiviteter.

I Nederlandene viste risikobaseret overvågning, at målrettet overvågning af specifikke fødevarer, målrettet inspektion af overholdelse og kontrol af mikrobiologiske farer kan have fordele og give virksomheder og forbrugere en ramme at basere specifikke foranstaltninger på.

I 2017-2018 måtte de fleste medlemsstater håndtere virkningerne af fipronil-sagen, der opstod i Nederlandene og førte til tilbagetrækning og tilbagekaldelse af æg og ægprodukter i hele EU (problemet nævnes specifikt i rapporterne fra Belgien, Tjekkiet, Danmark, Finland, Frankrig, Ungarn, Italien, Nederlandene og Polen).

Flere medlemsstater (Belgien, Danmark, Finland, Tyskland, Grækenland, Ungarn, Italien, Letland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederlandene, Spanien, Sverige, Slovenien og Det Forenede Kongerige) nævnte svindel med fødevarer og internetsalg som områder, der udgjorde særlige udfordringer. Den nye mulighed under OCR for prøveudtagning af varer, der udbydes til salg via fjernkommunikation[21], og reglerne for størrelsen af økonomiske sanktioner ved svindel med fødevarer[22] bør hjælpe medlemsstaterne med håndhævelse på disse områder.

Forekomsten af afrikansk svinepest krævede betydelige officielle ressourcer i de berørte lande og lande i risikozonen til henholdsvis at kontrollere sygdommen og forhindre dens indtrængen og sikre, at den blev påvist tidligt, som indberettet af Estland, Finland, Tyskland, Polen, Rumænien og Sverige.

---

[20] Artikel 3, stk. 1, og artikel 43, stk. 1, litra b), i forordning (EF) nr. 882/2004 og artikel 9, stk. 1, i forordning (EU) 2017/625.

[21] Artikel 36 i forordning (EU) 2017/625.

[22] Artikel 139, stk. 2, i forordning (EU) 2017/625.

4.2.4. Ressourcer

Medlemsstaterne skal sikre tilstrækkelige finansielle ressourcer til at garantere det nødvendige personale og andre ressourcer, så de kompetente myndigheder kan udføre offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter[23].

Belgien, Bulgarien, Cypern, Finland, Tyskland, Grækenland, Nederlandene, Polen, Portugal, Rumænien, Slovakiet, Spanien og Sverige understregede, at budgetnedskæringer havde resulteret i et reduceret antal medarbejdere, der i nogle tilfælde var faldet yderligere fra foregående år, og utilstrækkelige finansielle og/eller materielle ressourcer. Finland, Tyskland, Grækenland, Nederlandene, Polen, Portugal, Rumænien og Spanien erkendte, at de ikke kunne udføre alle de opgaver, der var planlagt i deres MANCP'er.

I Tjekkiet, Frankrig og Nederlandene blev antallet af medarbejdere øget for at håndtere specifikke spørgsmål som dyresundhed (afrikansk svinepest, højpatogen aviær influenza), plantesundhed (*Xylella fastidiosa*), svindel med fødevarer og brexit-forberedelser.

Malta, Spanien og Sverige nævnte vanskeligheder med at rekruttere tilstrækkeligt kvalificeret personale, et problem som fødevare- og fodervirksomhedsoperatører også stod overfor.

Medlemsstaterne indberettede, at de vigtigste strategier, der hjalp dem med at afbøde faldet i medarbejdere, var dataanalyse og forbedrede IT-systemer.

Medlemsstaternes kompetente myndigheder ser udveksling af viden med nationale eksperter (inden for og mellem medlemsstater) som et afgørende element til forbedring af auditprocedurer. Alle medlemsstater hilste BTSF-initiativet velkommen.

4.3. Overordnet overholdelse af foder- og fødevarelovgivningen, reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd og reglerne for økologisk landbrug

Årsrapporterne indeholder oplysninger om og en analyse af de forekomster af fødevare- og fodervirksomhedsoperatørers manglende overholdelse, som de kompetente myndigheder i medlemsstaterne har konstateret.

4.3.1. Typer af manglende overholdelse

De fleste forekomster af manglende overholdelse indberettet af de kompetente myndigheder i de forskellige medlemsstater omhandlede mangler vedrørende god hygiejnepraksis, vedligeholdelse af infrastruktur og operatører, der enten ikke udførte eller undlod at registrere resultaterne af egenkontrol.

Håndhævelse inden for distribution, salg, mærkning og anvendelse af pesticider og mærkning af fødevarer bestemt til den endelige forbruger var fortsat også betydelige udfordringer i medlemsstaterne.

[23] Artikel 26 i forordning (EF) nr. 882/2004 og artikel 78 i forordning (EU) 2017/625.

4.3.2. Analyse af manglende overholdelse

Forekomst af manglende overholdelse

Nogle rapporter nævnte procentdele for manglende overholdelse. At bruge procenter til at sammenligne medlemsstaternes resultater kan være vildledende. Når man sammenligner medlemsstaternes data, betyder en høj(ere) procent af indberettet manglende overholdelse i en given medlemsstat ikke nødvendigvis, at situationen er værre i denne medlemsstat. Tværtimod kan det indikere, at der er bedre risikobaseret målretning af kontroller og ressourcer i den pågældende medlemsstat. Mere målrettet kontrol kan føre til et større antal inspektioner (og påvist manglende overholdelse).

Karakteren af risikoen som følge af manglende overholdelse

Kun et mindretal af årsrapporterne gav oplysninger om de risici, der er forbundet med manglende overholdelse konstateret under offentlig kontrol.

Generelt vedrørte risiciene mulig spredning af dyre- eller plantesygdomme og/eller vanskeligheder med at inddæmme dem, tab af sporbarhed og risici for fødevaresikkerheden for forbrugere såsom allergener, madforgiftning og kemisk kontaminering.

Bagvedliggende årsager til manglende overholdelse

De fleste medlemsstater anførte, at fødevarevirksomhedsoperatører stadig mangler forståelse for de juridiske krav. Elementer som høj rotation af arbejdstagere, vanskeligheder med at finde kvalificeret personale og utilstrækkelig uddannelse bidrager til, at operatørernes gennemførelse af visse juridiske krav er utilstrækkelig.

Lavere fortjenstmargener blev også nævnt som en underliggende årsag til manglende overholdelse i operatørernes infrastruktur.

4.4. Nationale auditsystemer

4.4.1. Intern og/eller ekstern audit af offentlig kontrol

Medlemsstaterne skal selv gennemføre intern audit af egne kontrolsystemer eller sørge for, at der gennemføres audit af dem selv for at sikre, at de overholder forordningen[24].

Medlemsstaternes årsrapporter indeholdt begrænsede oplysninger om de interne audit, der blev udført af de offentlige kontrolsystemer. De fleste rapporter nævner blot antallet af udførte audit og en generel erklæring om opfølgningen af disse (interne) audit. Ingen af årsrapporterne indeholdt oplysninger om effektiviteten af offentlige kontrolsystemer.

4.4.2. Audit og inspektion af kontrolorganer

Medlemsstaterne kan delegere nogle af deres offentlige kontrolaktiviteter[25]. I de fleste medlemsstater er private kontrolorganer aktive inden for audit og certificering af

[24] Artikel 4, stk. 6, i forordning (EF) nr. 882/2004 og artikel 6 i forordning (EU) 2017/625.

[25] Artikel 5 i forordning (EF) nr. 882/2004 og artikel 28 i forordning (EU) 2017/625.

fødevarevirksomhedsoperatører i henhold til reglerne for økologisk produktion og mærkning af produkter under kvalitetsordningerne. Det er påkrævet, at de kompetente myndigheder foretager audit af disse organer[26].

Medlemsstaternes rapporter indeholdt ikke oplysninger om kontrol med private kontrolorganer, hvor der findes integrationer med certificeringen af private forsikringsordninger med den offentlige kontrolplan.

I henhold til reglerne for økologisk produktion er medlemsstaterne forpligtet til at føre tilsyn med de kontrolorganer, som de delegerer offentlige kontrolopgaver til, og indberette resultaterne af disse tilsynsaudit til Kommissionen. Tilsynsaudit omfatter kontorvurderinger, bevidnede audit, hvor den kompetente myndighed overvåger inspektørers inspektion af kontrolorganet, revisionsaudit, hvor den kompetente myndighed direkte inspicerer økologiske operatører for at verificere overholdelsen af kontrolorganets driftsprocedurer og for at vurdere effektiviteten, og markedskontrol. De kompetente myndigheder indfører sanktioner, hvor det er nødvendigt, herunder tilbagetrækning af disse organers delegationer.

4.5. Tiltag for at sikre effektiviteten af de nationale kontrolplaner

4.5.1. Tiltag for at sikre overholdelse fra fødevarevirksomhedsoperatørers og andre relevante producenters og virksomhedsejeres side

Medlemsstaterne har udviklet værktøjer, såsom retningslinjer, informationskampagner og uddannelse, der skal hjælpe fødevarevirksomhedsoperatører med at overholde reglerne for fødevaresikkerhed. For eksempel indførte Danmark et dyrevelfærdsmærke og "Gult kort-ordningen" for at reducere brugen af antibiotika i svineopdræt.

Forbedret viden hos det offentlige kontrolpersonale og fødevarevirksomhedsoperatører fører til højere overholdelsesrater (f.eks. for mikrobiologisk kontaminering, hvordan man definerer fødevarers holdbarhed, og hvordan man udfører og forstår listeria-provokationsprøver i Nederlandene).

Kompetente myndigheder opnåede større gennemsigtighed via kommunikationstiltag og oplysningskampagner rettet mod forbrugerne. Nederlandene indberettede, at offentliggørelse af resultaterne af offentlig kontrol førte til en højere grad af overholdelse for fødevarevirksomhedsoperatører.

4.5.2. Håndhævelse: tiltag i tilfælde af manglende overholdelse

Medlemsstaterne skal have effektive sanktioner, der står i et rimeligt forhold til den strafbare handling og har afskrækkende virkning[27].

Medlemsstaterne anvendte en række håndhævelsesforanstaltninger som mundtlige og skriftlige advarsler, beslaglæggelse og destruktion af varer og (midlertidig) inddragelse

[26] Artikel 5, stk. 3, i forordning (EF) nr. 882/2004 og 33, litra a), i forordning (EU) 2017/625.

[27] Artikel 54 og 55 i forordning (EF) nr. 882/2004 og artikel 137, 138 og 139 i forordning (EU) 2017/625.

eller begrænsning af operatørers godkendelser. Nogle brugte administrative bøder som en afskrækkende foranstaltning. Henvisning til retten forblev en sidste udvej.

Finland og Luxemburg begrænsede operatørers adgang til finansielle støttesystemer, mens Belgien drev et system med annonceret offentlig kontrol i forbrugervendte fødevarevirksomheder i byer og offentliggjorde resultaterne.

Østrig, Kroatien, Finland, Tyskland, Italien, Letland, Luxembourg, Malta og Portugal bemærkede, at samarbejdet med andre myndigheder (f.eks. skattemyndighederne, politiet) om svindel med fødevarer havde forbedret sig igennem årene.

4.5.3. Tiltag for at sikre effektiviteten af offentlige kontroltjenester

En række medlemsstater indberettede, at anvendelsen af (forbedrede) IT-systemer og dataanalyseteknikker var med til at forbedre effektiviteten af den offentlige kontrol. Andre eksempler beskrevet i rapporterne omfattede:

- anvendelse af videnskabelige innovationer, f.eks. helgenomsekventering til analyse af listeriaudbrud
- akkreditering af kompetente myndigheder i forhold til internationale kvalitetsstandarder såsom ISO-standarder for kvalitetsstyringssystemer (ISO 9001), drift af forskellige typer organer, der udfører inspektion (ISO 17020), og krav til organer, der står for audit og certificering af ledelsessystemer (ISO 17021)
- oprettelse af kontrolnetværk i visse specialiserede sektorer (f.eks. fødevareforbedringsmidler, såsom fødevaretilsætningsstoffer og fødevarearomaer, materialer, der kommer i kontakt med fødevarer, eksportkontrol) for at øge kompetenceniveauet for både det offentlige kontrolpersonale inden for sektoren og operatørerne.

4.6. Kontrolsystemets samlede præstation i forbindelse med de nationale kontrolplaner

I deres årsrapporter oplyser medlemsstaterne, at deres offentlige kontrolsystemer generelt er på plads og tilstrækkelige. De fleste indberetter også om planer for yderligere at forbedre effektiviteten. IT-systemer, dataanalyse, kvalitetsmanualer og uddannelse blev oftest nævnt som midler til at opnå dette.

4.7. Ændringer af MANCP'en

Ingen af medlemsstaterne indberettede specifikke ændringer af deres MANCP'er. De eneste indberettede ændringer var baseret på resultaterne af offentlige inspektioner og oplysninger fra laboratorieanalyser af fødevarer og foderstoffer.

5. KOMMISSIONENS TJENESTEGRENES KONTROLAKTIVITETER I MEDLEMSSTATERNE

5.1. Audit

Direktoratet for audit og analyse på sundheds- og fødevareområdet i Generaldirektoratet for Sundhed og Fødevaresikkerhed (GD SANTE) under Europa-Kommissionen udfører verifikationsaktiviteter for at kontrollere, om EU-lovgivningen vedrørende fødevare- og fodersikkerhed, dyresundhed, dyrevelfærd, plantesundhed, økologisk landbrug og kvalitetsordninger, samt nogle områder af menneskers sundhed[28], gennemføres og håndhæves korrekt. Direktoratet udgiver et årligt arbejdsprogram og en opdatering midt på året[29] på GD SANTE's websted.

Direktoratet udfører disse kontroller regelmæssigt og i samarbejde med medlemsstaternes kompetente myndigheder.

Et auditelement er verifikation på stedet, hvor eksperter fra Kommissionen samarbejder med kompetente myndigheder, der udfører offentlig kontrol. Eksperter fra medlemsstaterne bistår regelmæssigt Kommissionens eksperter.

Målet med Kommissionens kontrol er at[30]:

- verificere anvendelsen af fødevare- og foderlovgivningen, reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler
- verificere de nationale kontrolsystemers og de kompetente myndigheders funktion og tilrettelæggelse
- undersøge og indsamle oplysninger
    - om offentlig kontrol og håndhævelsespraksis
    - om vigtige eller tilbagevendende problemer med anvendelsen eller håndhævelsen af reglerne
    - i forhold til nødsituationer, nye problemer eller nye udviklinger.

Rapporterne fra de enkelte audit er offentligt tilgængelige[31] på GD SANTE's websted.

I løbet af 2017 og 2018 gennemførte Direktoratet for audit og analyse på sundheds- og fødevareområdet i alt 264 missioner (hovedsageligt audit, men også landebesøg og factfindingmissioner[32]) i medlemsstaterne. Diagram 1 viser en oversigt over antallet af missioner for hver medlemsstat.

---

[28] Kontrolaktiviteterne på områderne for menneskers sundhed udføres ikke i henhold til forordning (EF) nr. 882/2004 eller 2017/625, og derfor er de ikke medtaget i denne rapport.

[29] Findes på: https://ec.europa.eu/food/audits_analysis/audit_programmes_en.

[30] Artikel 116, stk. 1, i forordning (EU) 2017/625.

[31] Findes på: http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/audit_reports/index.cfm.

[32] Audit verificerer gennemførelsen af offentlig kontrol, mens landebesøg og factfindingmissioner anvendes til at indsamle oplysninger om et land eller et emne i en række medlemsstater.

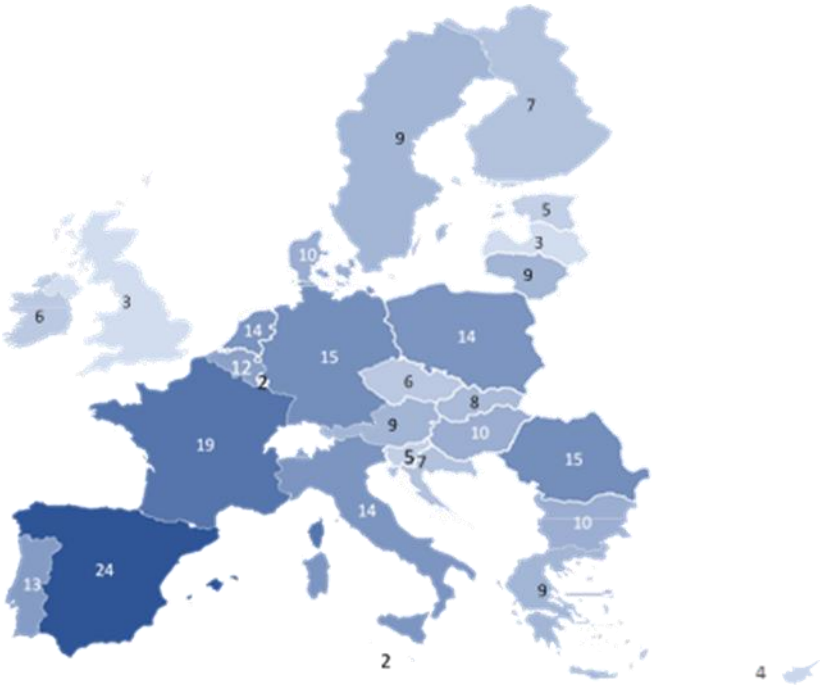

Diagram 1: antal missioner udført i medlemsstaterne i 2017-2018

Diagram 2 giver et overblik over typen af mission i henhold til OCR's forskellige emner.

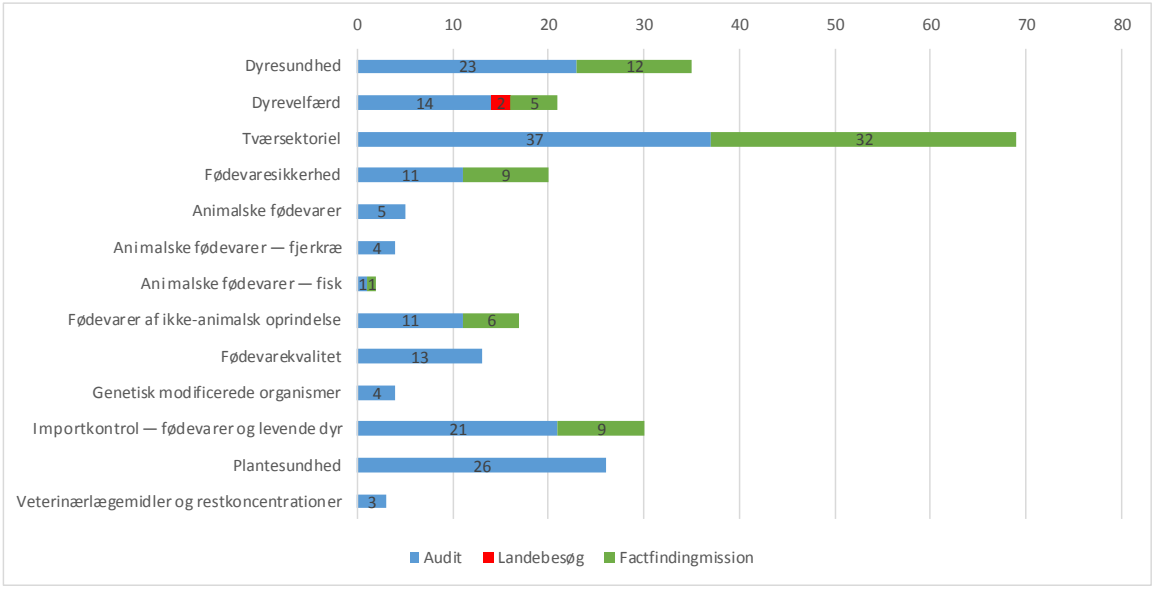

Diagram 2: antal og type missioner udført pr. emne, 2017-2018

5.1.1. Oversigtsrapporter

Kommissionen offentliggør[33] også oversigtsrapporter, der gennemgår det område, som er omfattet af en auditrække. Rapporterne påviser, hvad der fungerer eller ikke fungerer i relation til gennemførelsen af kontroller og anvendelsen af lovgivning og giver eksempler på god praksis i medlemsstaterne. Disse rapporter danner grundlag for

[33] Findes på: http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/index.cfm.

udveksling med eksperter fra medlemsstaterne inden for rammerne af BTSF-initiativet for at dele god praksis og drøfte fælles påviste problemer.

I 2017 og 2018 offentliggjorde Kommissionen 22 oversigtsrapporter om dens kontrolaktiviteter i medlemsstaterne inden for fødevaresikkerhed og -kvalitet, dyresundhed og dyrevelfærd og plantesundhed.

Det ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene[34] giver en mere detaljeret beskrivelse af nogle af de vigtigste områder, hvor Kommissionen udførte kontrol i medlemsstaterne i 2017 og 2018.

5.1.2. Nogle punkter at fremhæve

En række audit af de nationale auditsystemer viste, at resultaterne fra disse auditaktiviteter bidrager til at offentlig kontrol bliver mere sammenhængende og effektiv.

Inden for fødevaresikkerhed, og i kølvandet på fipronil-sagen, bidrog factfindingmissioner til at forbedre de tilgængelige værktøjer på EU-niveau til styring og inddæmning af lignende hændelser.

Auditrækker om offentlig kontrol af mærkning af fødevarer (oplysninger til forbrugere og ernærings- og sundhedsanprisninger), materialer bestemt til kontakt med fødevarer, spiseklare fødevarer og e-handel i fødevarekæden viste, at disse områder havde brug for mere opmærksomhed i de offentlige kontrolplaner.

Inden for dyresundhed var epidemier med afrikansk svinepest og aviær influenza de største bekymringsområder, hvor Kommissionen prioriterede sine kontroller.

Med hensyn til dyrevelfærd afsluttede Kommissionen sit projekt om land- og søtransport af dyr. Selv om der var observerbare forbedringer inden for dyrevelfærd, er der stadig vigtige problemer. Med hensyn til søtransport søger Kommissionen at samarbejde med Det Europæiske Søfartssikkerhedsagentur for at forbedre overholdelsen af kravene til dyrevelfærd for skibe til transport af levende dyr.

Et toårigt arbejdsprogram om svinevelfærd undersøgte praksis med rutinemæssig halekupering, hvor seriøs og ensartet håndhævelse fortsat er en stor udfordring.

To audit af overvågningen af antimikrobiel resistens hos zoonotiske og kommensale bakterier påviste en række mulige forbedringer af de eksisterende ordninger.

Siden 2013 har udbrud af bakterien *Xylella fastidiosa* forårsaget alvorlige økonomiske skader for oliven- og mandelplantager i Italien og Spanien. Patogenet truer en lang række arter inden for landbrug, gartneribrug og skovbrug i Europa. Regelmæssige audit i medlemsstater med udbrud havde til formål at kontrollere, om de anvendte

[34] Arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager dokumentet: Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om den overordnede gennemførelse af offentlig kontrol i medlemsstaterne (2017-2018) med henblik på at sikre verifikation af overholdelsen af fødevare- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd.

foranstaltninger sikrer udryddelse, eller, hvis dette ikke er muligt, inddæmning for at minimere risikoen for yderligere spredning i EU.

Kommissionen observerede visse forbedringer i godkendelsen, markedsføringen og den bæredygtige anvendelse af plantebeskyttelsesmidler (PPP). Medlemsstaterne må dog løse manglerne i godkendelsesprocessen for PPP, vurderingen af systemer til integreret bekæmpelse af skadegørere, revisionen af nationale handlingsplaner og test af udbringningsudstyr. Kommissionen startede processen med at opstille harmoniserede risikoindikatorer[35] i samarbejde med medlemsstaterne for at estimere udviklingen i de risici, der er forbundet med anvendelsen af plantebeskyttelsesmidler.

Et andet område, hvor der blev påvist et behov for forbedring af medlemsstaternes offentlige kontrol, var i forbindelse med kontrol af biocidholdige produkter, som ofte ikke er godkendt til det marked, hvor de anvendes.

6. KOMMISSIONENS OPFØLGNING OG HÅNDHÆVELSE

6.1. Systematisk opfølgning af anbefalinger

Kommissionens audit fører generelt til anbefalinger om korrigerende foranstaltninger. Medlemsstaterne er forpligtet til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at håndtere disse[36] og beskrive dem i handlingsplaner.

Via regelmæssige pakkemøder, kendt som generelle opfølgningsaudit, følger GD SANTE's direktorat for audit og analyse på sundheds- og fødevareområdet systematisk op på de kompetente myndigheders foranstaltninger for at reagere på anbefalingerne i auditrapporter. De generelle opfølgningsaudit dækker alle de "åbne" anbefalinger i alle sektorer, og resultaterne offentliggøres i landeprofiler (se nedenfor).

Denne proces var fortsat effektiv til at håndtere langt størstedelen af de påviste mangler.

I et lille antal tilfælde, hvor resultatet af auditten er særligt problematisk, tilrettelægges sektorspecifikke opfølgningsaudit til opfølgning af foranstaltninger, der hurtigst muligt skal gennemføres af medlemsstaterne.

I slutningen af december 2018 havde medlemsstaterne truffet korrigerende foranstaltninger eller givet tilfredsstillende tilsagn om at afhjælpe mangler inden for acceptable tidsfrister:

- for 96 % af de anbefalinger, der følger af audit i rapporteringscyklussen 2014-2016 og

- for 95 % af de anbefalinger, der følger af audit i rapporteringscyklussen 2015-2017[37].

[35] Artikel 15, stk. 1, i direktiv 2009/128/EF om en ramme for fællesskabets indsats for en bæredygtig anvendelse af pesticider (EUT L 309 af 24.11.2009, s. 71).

[36] Artikel 45, stk. 3, og artikel 45, stk. 5, i forordning (EF) nr. 882/2004 og artikel 117, litra a), og artikel 119, litra a), i forordning (EU) 2017/625.

Et specifikt landekendskab er vigtigt i forbindelse med forberedelse af audit og tilvejebringelse af oplysninger til beslutningstagerne. Derfor vedligeholder og offentliggør direktoratet for audit og analyse på sundheds- og fødevareområdet under GD SANTE landeprofiler. Ajourføringen af disse sikrer gennemsigtighed i denne proces.

Landeprofilerne er offentligt tilgængelige[38] og giver et overblik for alle medlemsstater over:

- de fem senest offentliggjorte auditrapporter
- Kommissionens vurdering af de foranstaltninger, som medlemsstaterne har truffet som reaktion på dens audit og auditanbefalinger
- tilrettelæggelsen af kontrol i medlemsstaterne på grundlag af oplysninger fra dem
- relevante links til medlemsstaternes websteder, leveret af dem.

6.2. Støtte til medlemsstaterne

Kommissionen støtter medlemsstaterne med at forbedre deres kapacitet til at håndhæve EU-lovgivningen via netværk og uddannelse.

6.2.1. Netværk

Direktoratet for audit og analyse på sundheds- og fødevareområdet er vært for en række netværk og arbejdsgrupper bestående af embedsmænd fra kompetente myndigheder i medlemsstaterne og medlemslande i Den Europæiske Frihandelssammenslutning, der er parter i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, for at drøfte og fremme anvendelsen af visse aspekter af EU-retten.

Siden 2008 har to netværk mødtes regelmæssigt for at udveksle erfaringer med udarbejdelse, gennemførelse og indberetning af MANCP'er og gennemførelse af nationale auditsystemer (NAS) om offentlig kontrol. I løbet af 2017 og 2018 mødtes MANCP-netværket ni gange. Møderne var for det meste dedikeret til udvikling og færdiggørelse af standardformularer til årsrapporter[39]. Et undergruppemøde i 2018 var dedikeret til revisionen af retningslinjerne for udarbejdelse af MANCP'en[40]. MANCP-netværket udviklede også den elektroniske version af standardformularen til årsrapporterne, værktøjet "Annual Reporting on Official Controls — AROC", for at hjælpe medlemsstaterne med at blive klar til at anvende OCR.

NAS-netværket mødtes fire gange i løbet af 2017 og 2018. Møderne gjorde det lettere at drøfte erfaringer, fælles problemer og påvist god/bedste praksis mellem medlemmer, og netværket startede en revision af retningslinjerne for gennemførelse af audit[41].

---

[37] Opfølgningsindikatoren er baseret på en rullende cyklus på tre år, idet der tages højde for den tid, som medlemsstaterne har brug for til at udarbejde en handlingsplan som reaktion på auditanbefalinger, og den tid, der kræves til gennemførelsen af foranstaltningerne.

[38] Findes på: https://ec.europa.eu/food/audits-analysis/country_profiles/index.cfm.

[39] Forordning (EU) 2019/723 (EUT L 124 af 13.5.2019, s. 1).

[40] Kommissionens beslutning 2007/363/EF (EUT L 138 af 30.5.2007, s. 24).

[41] Kommissionens beslutning 2006/677/EF (EUT L 278 af 10.10.2006, s. 15).

Netværket af medlemsstaternes nationale kontaktpunkter til beskyttelse af dyr under transport (NCP'er) har siden 2010 mødtes regelmæssigt for at udveksle viden om fælles problemer og finde en løsning til at gennemføre og håndhæve regler for dyrs velfærd under transport. Siden 2014 har dette netværk udarbejdet konsensusdokumenter, der giver vejledning om den praktiske gennemførelse af kravene til dyrevelfærd og om god kontrolpraksis. I 2017 og 2018 mødtes NCP-netværket fire gange for at drøfte ændringerne i årsrapporterne vedrørende kontrol af dyrevelfærden under transport, transport af kalve, der ikke er fravænnet, og transport af dyr til lande uden for EU og i ekstreme temperaturer. I løbet af 2017 afsluttede NCP netværksdokumentet om eksport af levende dyr ad landevej.

Arbejdsgruppen om bæredygtig brug af pesticider mødtes fire gange i 2017-2018. I 2017 offentliggjorde Kommissionen sin første rapport om gennemførelsen af lovgivningen om bæredygtig brug af pesticider (SUD)[42]. Gruppen drøftede indgående denne rapport og gennemførelsen af SUD i de enkelte medlemsstater sammen med revisionen af deres oprindelige nationale handlingsplaner[43]. I 2018 fokuserede drøftelserne på de harmoniserede risikoindikatorer, der blev udarbejdet af Kommissionen, miljøaspekterne af SUD og de udfordringer, som medlemsstaterne stod over for i forbindelse med gennemførelsen af integreret bekæmpelse af skadegørere og vurderingen heraf på bedriftsniveau.

Arbejdsgrupper om formulering af plantebeskyttelsesmidler (PPP'er) og om håndhævelse af lovgivningen på dette område sigter mod at afhjælpe de største svagheder, der er påvist i auditrækken, som blev gennemført fra 2012 til 2016, vedrørende offentlig kontrol med markedsføring af PPP. I løbet af 2017 og 2018 blev der arrangeret et arbejdsgruppemøde om formulering og analyse af plantebeskyttelsesmidler, der fokuserede på at udvikle referencedokumenter til at vejlede medlemsstaterne om analytisk strategi og fortolkning af analytiske resultater. Arbejdsgruppen om håndhævelse af PPP-lovgivningen mødtes to gange i 2017 og en gang i 2018. Et af disse møder var tilrettelagt som en workshop om offentlig kontrol i store lagre, importkontrol i havne og inspektioner af producenter af plantebeskyttelsesmidler. Dette gav et nyttigt grundlag for medlemsstaterne til at forbedre inspektionsaktiviteterne på dette område.

6.2.2. Bedre uddannelse — større fødevaresikkerhed (BTSF)

BTSF er et kommissionsinitiativ, der sigter mod at tilrettelægge uddannelse for interessenter inden for EU's fødevare- og foderlovgivning, reglerne for dyresundhed, dyrevelfærd og plantesundhed, økologisk landbrug og kvalitetsordninger. Resultatet af Kommissionens kontrol (f.eks. audit) hjælper med at udpege uddannelsesbehov. BTSF-

[42] Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om medlemsstaternes nationale handlingsplaner og om status for gennemførelsen af direktiv 2009/128/EF om bæredygtig brug af pesticider.

[43] Medlemsstaterne var forpligtet til at vedtage nationale handlingsplaner for at gennemføre SUD for første gang inden november 2012. Planerne bør indeholde kvantitative målsætninger, mål, foranstaltninger og frister for mindskelse af risici og virkninger forbundet med brugen af pesticider. Planerne bør revideres mindst hvert femte år.

programmet for 2017 og 2018[44] indeholdt workshops om en række emner såsom forebyggelse og kontrol af antimikrobiel resistens, om dyrlægetjenesternes beredskab i forbindelse med naturkatastrofer og uddannelse i interne audit.

6.3. Håndhævelse

Når en medlemsstat overtræder EU-lovgivningen, træffer Kommissionen afgørelse om passende foranstaltninger fra sag til sag i overensstemmelse med tilgangen "EU-retten: Bedre resultater gennem bedre anvendelse"[45]. Sådanne foranstaltninger kan variere fra kontakter med medlemsstaternes myndigheder på passende niveauer, der har til formål at sikre korrekt anvendelse af EU-lovgivningen, og til iværksættelse af EU Pilot-udvekslinger og/eller traktatbrudssøgsmål i tilfælde, hvor der er et klart og solidt retsgrundlag, og hvor alle andre muligheder for at tilskynde til overholdelse er opbrugt. Inden for fødevaresikkerhedsområdet omfatter andre håndhævelsesværktøjer end traktatbrudssøgsmål også indførelse af beskyttelsesforanstaltninger. Disse kan variere fra at træffe forsigtighedsforanstaltninger for handel med og flytning af dyr, planter eller fødevarer og foderstoffer til vedtagelse af beskyttelsesforanstaltninger i overensstemmelse med den relevante lovgivning.

Første foranstaltning er et brev på højt niveau til den relevante medlemsstat, hvor det er nødvendigt, efterfulgt af de administrative og retlige faser af traktatbrudssagen[46].

Der blev i løbet af 2017-2018 anlagt én traktatbrudssag ved Den Europæiske Unions Domstol vedrørende de områder, der er omfattet af OCR. Kommissionen besluttede i maj 2018 at henvise Italien til EU-Domstolen på grund af dets manglende tiltag for tilstrækkeligt at forhindre yderligere spredning af skadegøreren *Xylella fastidiosa* i Puglia[47].

7. KONKLUSIONER

EU har en stærk lovgivningsmæssig ramme til at kontrollere sikkerhedsrisici i forsyningskæden. Medlemsstaternes nationale myndigheder demonstrerede i deres årsrapporter om offentlig kontrol, at de fortsat udfører deres vigtige rolle for, via tilrettelæggelsen af offentlig kontrol, at overvåge og kontrollere, at relevante EU-krav overholdes og effektivt håndhæves.

Det ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene giver detaljerede oplysninger om Kommissionens kontrol, der udføres i medlemsstaterne for at kontrollere, at Unionens krav inden for fødevare- og foderlovgivningen, dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler gennemføres og håndhæves korrekt af medlemsstaterne. Resultaterne af disse kontroller viser, at medlemsstaterne overordnet

---

[44] Se oplysninger om BTSF-årsrapporter på https://ec.europa.eu/chafea/food/bookshelf/reports/index_en.htm.

[45] Se https://ec.europa.eu/info/publications/communication-commission-eu-law-better-results-through-better-application_en.

[46] Artikel 258 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

[47] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_18_3805.

har de nødvendige kontrolsystemer på plads, som generelt sikrer acceptable niveauer for overholdelse. Kommissionens kontroller påviser dog fortsat mangler ved offentlig kontrol og fremhæver, at der stadig er plads til forbedringer.

En afslappet holdning til fødevaresikkerhed giver altid bagslag, og når det sker, kan det ikke kun true folkesundheden, men også påvirke vores borgeres såvel som vores handelspartneres tillid til EU's fødevaresystem som helhed. Der må ikke være nogen eftergivenhed i forbindelse med fødevaresikkerheden, og alle planlagte kontrolaktiviteter, der er beskrevet i medlemsstaternes MANCP'er, skal gennemføres. Ikke desto mindre fremhæver årsrapporterne for 2017 og 2018 igen, at mange medlemsstater står over for udfordringer med at sikre tilstrækkelige økonomiske ressourcer til at udføre den nødvendige offentlige kontrol.

Den systematiske opfølgning af auditanbefalinger viser, at medlemsstaterne generelt træffer passende korrigerende foranstaltninger for at afhjælpe påviste mangler. Derudover fremhæver årsrapporterne medlemsstaternes løbende bestræbelser på at forbedre effektiviteten af deres kontrol, især via bedre IT-systemer, dataanalyse, kvalitetsmanualer og uddannelse.

Vedtagelsen af OCR har indført betydelige ændringer, som vil bidrage til forbedring af den offentlige kontrol.

For at sikre sammenhæng mellem MANCP'er er hver medlemsstater nødt til at udpege et enkelt organ, der får til opgave at koordinere udarbejdelsen af planen og indsamle oplysninger om dens gennemførelse, revision og ajourføring. MANCP'erne skal fastlægge strategiske mål, og hvordan prioritering af offentlig kontrol og fordeling af ressourcer afspejler disse prioriteter.

Med hensyn til gennemsigtighed skal MANCP'erne i henhold til OCR gøres tilgængelige for offentligheden. Derudover er der en mulighed for, at medlemsstaterne kan opfylde kravene om gennemsigtighed ved at offentliggøre deres årsrapport.

Indførelsen af en standardformular for årsrapporterne, der skal indsendes af medlemsstaterne, vil gøre det lettere at indsamle sammenlignelige oplysninger og data om medlemsstaternes offentlige kontrol i hele EU's landbrugsfødevarekæde og vil bidrage til en mere jævn udarbejdelse og offentliggørelse af Kommissionens årsrapport.

Kommissionen er fortsat dedikeret til i samarbejde med medlemsstaterne at støtte dem i løbende at forbedre deres offentlige kontrolsystemer via netværkene og BTSF-initiativet.